

Figure 1. The effect of the concentration of the inhibitor on the rate of polymerization.

Cena ogłoszeń:	
Zwyczajne za wiersz nonparadowy jednolamowy	200 m/
Założone i dla poszukujących pracy	150 „
Reklamy w dziale reklamyjnym	500 „
Przed tekstem na 1 stronie	700 „
Ogłoszenia ze skomplikowanym układem 50 procent droższe.	
Na ogłoszenia ponad 10 razy się powtarzające, odpowiedni rabat.	

Rok X.

naszego Skarbu zinkomata tylko część szkół z liczby zasługujących na to może być w roku budżetowym upaństwowiona. Nie podnosi więc zaiste powagi K misji fakt, że każde upaństwowienie szkoły ukraińskiej, które nie posiadają budynków i o których upaństwowienie nie pomyślano dotychczas, sąsiad miejscowe czynnik: jak to stwierdził i poseł Wasyńczuk i przedstawił Ministerstwo W. R. i O. P. nie znając ich poziomu naukowego, wręczcie bez wyjąśnienia Ministerstwa W. R. i O. P. czy wymienione w rezolucji p. Wasyńczuka szkoły należą do rzędu tych, które winny być upaństwowione w pierwszym rzędzie nawet przy obecnych szarych środkach finansowych Ministerstwa W. R. i O. P. Wszak są także szkoły polskie, które wśród najcięższych warunków proszą o upaństwowienie od kilku lat i nie mogą go otrzymać z braku funduszy w Ministerstwie W. R. i O. P.

Niedawniej, jak tydzień temu zgłaszali się do podpisanego mieszkańcy najbiedniejszego w Polsce powiatu Koneckiego z prośbą o ratunek, bo nie są w możności utrzymać dzieci w prywatnem gimnazjum żeńskiem w Keńskich, które ma już swej tradycje nie od lat 2 jak gimnazjum w Łucku, ale jeszcze z czasów zabereczy, jako bardzo zasłużona placówka polskiej oświaty, niestety dziś upadająca, bo Rząd pomóc nie może, a społeczeństwo jest za biedne. Przykładów takich można by przyrzącać dziesiątkami, a jednak posłowie z większości rządowej o to się nie troszczą i nie dopuściwszy nawet posłów narodowych do wypowiedzenia tych braków polskiego szkolnictwa i związanych z tem trosk społeczeństwa, a przede wszystkim ubogich warstw ludowych sobotnika i inteligencji, postanawiają z lekkim sercem bez zbadania sprawy i opinii Ministerstwa W. R. i O. P. otwieranie państwowych szkół ukraińskich. Oczywiście nie chcemy przeczyć konieczności za-pokojenia oświatowych potrzeb mniejszości narodowych, musi się to jednak dzieć z uwzględnieniem tragicznego położenia ludności polskiej i z zachowaniem przy upaństwowieniu tych przepisów, jakie z całą ścisłością stosuje M. W. R. i O. P. do polskich szkół. Wszak nie będziemy w oświacie stwarzać dalszych, nowych przywilejów dla mniejszości narodowych, bo cała nasza dążność zmierza obecnie ku temu, aby znieść już istniejące i zdobyć dla naszej młodzieży równouprawnienie z obcą. Walka to nie łatwa, gdyż oprócz z mniejszościami narodowymi toczyć ją trzeba także z polskimi stronnictwami, które żydom i ukraińcom idą na pomoc.

Dowodem tego to, cośmy wyżej powiedzieli, a nie mniej także sprawa „numerus clausus”, czyli ograniczenia żydów na uniwersytetach, gdzie wobec masowego ich napływu niema miejsca dla naszej młodzieży. Sprawa ta ciągnie się już przeszło 2 miesiące, gdyż stronnictwa „Piasta”, „Wyzwolenia”, socjalistów, żydów, ukrainców i Niemców, mając większość, znajdują zawsze dość powodów dla odesłania wniosku do coraz to innej Komisji, czy spowodowania coraz to innej ankiety, mimo, że opinia całego narodu od dawna już wielkim domaga się głosem przywrócenia pełnych praw na Uniwersytetach polskiej młodzieży. W ten sposób rzecz tak niesłychanej dla narodu wagi wiezie na porządek dzienny Komisji Oświatowej dopiero w kwietniu br., a nim uzyska zatwierdzenie Sejmu i Senatu, minie zapewne bieżący rok szkolny. Tymczasem zaś młodzież polska czeka i kraj czeka.

Oto są metody oświatowej działalności na terenie Sejmu stronnictw ludowych i socjalistycznych z krzywdą dobrej sławy Komisji Oświatowej, ze szkodą dla narodu i państwa w dziedzinie — obok Skarbowej najważniejszej — wychowania narodowego.

Tak spłacają one dług, zaciągnięty wobec mniejszości narodowych przy tworzeniu i popieraniu obecnego Rządu. Pozbawieni głosu na Komisji Oświatowej musimy tą drogą protestować przeciw zastosowanej względem nas przemocy i uświadamiać społeczeństwo, jak dbają o szkołę polskie przedstawiciele przychodni klubów „Piasta”, „Wyzwolenia” i socjalistów.

Dr. Tadeusz Mendrys,
posel na Sejm, (Klub Chrz. Dem.)

namy poza sobą bezsprzecznie wszelkie podstawy
opieramy się bowiem na Traktacie Wersalskim, którego 256 i 91 artykuły wyraźnie mówią
o majątkach państwowych, zagrabionych przez
na rzecz skarbu polskiego, a art. 297 wyraźnie
obywatelstwa, upoważniając Rzecz-
Polską do usuwania ze swego terytorjum
wielkich Niemców, których swego czasu roz-
wiazano z terytorjum polskiego, aby zgromadzić
w tej ostatniej sprawie chodzi o t. zw.
Niemcy, którzy zgłosili się jako obywa-
teli, opuszczając na jej rzecz winni w przeciagu
niech opuścić ziemie polskie, a mogą pozosta-
wać na nich najdłużej przez lat 15, przyczem po tym
czasie polski ma prawo ich usunąć. Otóż w tym
miejscu, że Sejm uchwalił odnośnie ustawy,
którą sądy przeprowadziły całą sprawę zgodnie
z prawem, jednakże rząd nasz nie wydał
postanowień wykonawczych i całą
sprawę w niepewności a p. Olszowski może
w dalszym ciągu okazując swą wstępliwosć
i decydując, iż Polsce powinna ilość niepożąda-
nych jest łatwo zrozumiałe zaniepokojenie w sferach
Zachodnich, których sprawy powyższe specjal-
nie śladami Francji i z całą energią walczą
nie należne nam, oparte na zasadach Traktatu
nietolerancji. Stąd też spotkało się z ogólnym
opinią kolonistów niemieckich, o której w swoim
pełni już obszerniej, a która będąc prawnie
zasadą, została wyraźnie określona w sposób korzystny
na najniewłaściwszą tory, gdyż zgadzania
prawnego, które trzeba było załatwić drogą
ogromnej ustawowej u nas, -- zrobiono z niej
wielkiej szkodzi przetworu zupełnie niekom-
w tym względzie Ligi Narodów.

postać zachowała dotąd w pamięci. Niezwykle długo-
wieczna ta staruszka jest przedmiotem badań poważ-
nych antropologów i lugenistów hiszpańskich i fran-
cuskich.

— **Task podwodny.** Ciekawych prób dokonano
w tych dniach pod Nowym Jorkiem z nowym tankiem
(zeologiem) wojskowym, który może być używany tak
na lądzie, jak i pod wodą. Tankiem, uzbrojony
w działo trzycalowe, z zapasem amunicji, wystarczającym
do walki całodzienniej, wykonał najpierw cały szereg
manewrów na lądzie, wspinając się na wzgórza i prze-
bywając rowy, poczem wjechał do rzeki Nadsen, za-
ginął w jej falach i przepłynął pod wodą za po-
mocą śruby okrętowej, w którą jest zaopatrzony pół-
torowej mili angielskiej, wyłonił się na przeciwnym
brzegu rzeki. Przedstawiciele armii amerykańskiej,
przypatrujący się tym manewrom, uznali nowy czołg
za ciekawy wyraz techniki w tym kierunku.

— **Zmysłność słoni.** Jeden z członków odby-
tego we wrześniu, w m. Hull, zjazdu przyrodników
angielskich, zoolog dr Griffith, opowiada zdarzenie
następujące: Pewien właściciel menażerii, wszedłszy
do stajni, w której stało kilka słoni, spostrzegł, że je-
den z olbrzymów ciężko kaszle. Zaaplikował mu więc
lekarstwo pod postacią wiadra wody, do którego wlał
dwie butelki mocnej wódki.

Widocznie zapach tego lekarstwa i skutek, jaki
wywarło na ich towarzyszu, nie uszedł uwagi innych
słoni, gdy bowiem następnego dnia właściciel menażerii
wszedł znów do stajni, wszystkie słonie zaczęły kaszleć
jak na komendę. Właściciel jednak nie dał się wziąć
na lep symulantom i odpowiedział słoniom także
kaszelem.

— **Ubranie cywilne.** W pewnym miasteczku
nadmorskim, okupowanym przez Francuzów, wywołał
wielkie podniecenie przechadzający się po ulicach
murzyn zupełnie nagi. W końcu aresztowano nagusa
i ostawiono do burmistrza. Okazało się, że był to
eden z żołnierzy, stojącego załogą w mieście batalionu,
dożenego z murzynów senegalskich. Skarcony za swój
wybryk czarny odpowiedział najspokojniej: — Przecież
dostałem urlop trzyniedziowy z prawem chodzenia po
wywiniem! — Tak przynajmniej epowiada „Berliner
Illustrierte Zeitung.”

— **Amerykanie nie są stworzeni — do ab-
tynencji.** Organizm amerykański, który prowadzi
ak niezmiernie ruchliwą, pełną wysiłków, ryzyka,
walki — potrzebuje widać koniecznie alkoholu. Po-
mimo, iż Amerykanie są dla brymli obywatelami szanu-
jącymi prawo, kiedy chodzi o alkohol, zapominają
o swych zasadach. Alkohol, sprzedaje się przez wszyst-

kich i wszyscy go kupują. Handlarze trunków robią
fortuny. Jeden ze spekulantów napisał do Francji,
żądając przysłania „koniaku w proszku”, któryby się
dał rozpuszczać w wodzie sodowej. Nie byłaby tu
trunku, a dąbby alkohol. W stanie Kansas, gdy zabro-
niono palić, tem nie mniej można dostać wszędzie bi-
bulki do papierosów, tylko trzeba w sklepach pytać
o „bibulki do czyszczenia okularów.” Alkohol zatem
i narkotyki nie jest tak łatwo do zwalczania nawet
wśród zdrowych moralnie Amerykanów.

Odpowiedzi redakcji.

— **P. R. w K.** Zupełnie zgadzamy się z uwa-
gami Szan. Pana pod tym względem. Jak dowiadujemy
się, mieszka jeszcze dotychczas w Kepnie kilkanaście ro-
dzin żydowskich i niemieckich, łącznie 152 osoby.
Z tych znówu kilkanaście ma zamiar wyjechać do
„landu”. Ażeby więc Kepnu d.ć choć pozór
miasta żydowsko-niemieckiego, niektórzy panowie tak
intensywnie p. pierają różne „blaty” niemieckie, i tak
już subwencjonowane przez rząd niemiecki i Denisch-
tumsbund, „Pelitry” niemieckiej dotychczas jakoś nie
mogą zmyć z siebie i przestali „treu den Kultur-
gertern”. Z uwag jakie Szan. Pan nam radeście, bardzo
chętnie skorzystamy i o ile zajdzie potrzeba, otworzy-
my w piśmie naszym rubrykę: „Pod sąd opinji publi-
cnej”, gdzie publiczność sama osądzić będzie mogła,
jakich „szabosgojów” oraz „landemanów” w mieście
naszem mamy.

— **P. K. w Rychtala.** Serdecznie dziękujemy
za uznanie. Poseł Paczkowski Stefan należy do Chrześ.
Nar. Stronnictwa Pracy, zawód inżynier, przy wyborach
podany na kandydata przez kolejarzy.

Dla rozrywki.

Z dziecinnej pamięci.

— **Mela Zosia** patrzy z zaciekawieniem przez okno
na ulicę wysłaną słomą, z powodu ciężkiej choroby
z nieszkadek domu i pyta matki, dlaczego rozłożono
tyle słomy. „Bo widzisz, do pani Żebrowskiej przy-
niesiono nową małą córeczkę.” „Ale to doskonale była
zapakowana!” — mówi na to z podziwem Zosia.

Przezorność.

— **Czy ciocia** bardzo lubi pierniki? — pyta cztero-
letni Józio młodej cioci.

— **O, bardzo** lubię — odpowiada ciocia.

— **Taark?** to ja dam moją paczkę wujowi do
schowania — postanawia przeczorny młodec.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Urzędowa notowania z dn. 14. marca 1923.
loce Poznań za 100 kg. w ładunkach wagonowych
natychmiast ceny hurtowni:

Żyto	-	-	-	103000
Pszenica	-	-	-	206000
Jęczmień brow.	-	-	-	91000
Owies	-	-	-	115000
Mąka żytnia	-	-	-	185000
Mąka pszenna	-	-	-	290000
Ospa żytnia	-	-	-	-
Ospa pszenna	-	-	-	-
Groch polny	-	-	-	110000
Groch jadalny	-	-	-	160000
Wyka	-	-	-	120000
Peluszka	-	-	-	130000
Seradela	-	-	-	230000
Tatarka	-	-	-	110000
Łubin nieb. żółty	-	-	-	90000
Z emniaki fabr.	-	-	-	95000

Dowozy znaczniejsze, popyt słabszy. Tendencja
słabsza.

Kurs giełdy warszawskiej.

z dnia 15 marca 1923 r.

Dolary St. Zjednoczonych	-	-	-	-
Funty angielskie	-	-	-	-
Franki francuskie	-	-	-	-
Franki belgijskie	-	-	-	-
Franki szwajcarskie	-	-	-	-
Marka niemiecka gotówka	-	-	-	-
wypłata	-	-	-	-
Korona czeska	-	-	-	-
Korona austriacka	-	-	-	-
1 rubel złoty	-	-	-	-
1 rubel srebrny	-	-	-	-
Liry włoskie	-	-	-	-

Tendencja bardzo osłabiona.

Targ bydłowy w Poznaniu.

Dnia 9. marca 1923 r.

Placono za 100 kl. żywej wagi:

Bydło regate I. kl.	-	-	-	470000
" II. kl.	-	-	-	420000
" III. kl.	-	-	-	340000
Cielęta I. kl.	-	-	-	440000
" II. kl.	-	-	-	400000
" III. kl.	-	-	-	-
Swinie I. kl.	-	-	-	900000
" II. kl.	-	-	-	840000
" III. kl.	-	-	-	870000
Świeże I. kl.	-	-	-	450000
" II. kl.	-	-	-	380000
Prəsieta za parę	-	-	-	320000

Przebieg targu spokojny.

Nie zdarzyło się

jeszcze, ażeby żona wyrzuciła męża
za drzwi za to, że pali wyroby:

Mogul

Xanthi

i. U.

Ty toń fajkowy

Machorę

274

Józefa Bilskiego.

Licytacja drzewa opałowego

gałęzie, pieńki, szczapy) oraz porządkowego (brzoza, buk)

z lasu majątności Słupia

odbędzie się

w sobotę, dnia 17 marca br. o godz. 10 rano
w Kepnie w Hotelu Centralnym.

Zarząd leśny majątności Słupia.

Baczność!

Kupujemy większe i mniejsze ilości

slomy prasowanej i wiązanej

i płacimy najwyższe ceny dzienne.

Mamy również do oddania po cenie dostępnej

seradela do siewu.

283

Zgłoszenia

EKSPORT ROLNY, Kepno

ul. Warszawska 233, tel. 79.

Filia w Bralinie.

(Agenci do drobnych zakupów pożądan.)

Repartycje
do pobierania podatków powia-
towych i gminnych
ma na składzie

Drukarnia Spółkowa w Kepnie.

W poniedziałek, dnia 19 marca
o godz. 10 przed poł.

284

będzie sprzedawane

drzewo

na cmentarzu w Grębaninie

przez

LICYTACJĘ

przeważnie brzozy i akacje.

Formularze do wyborów sołtysa
i Rady gminnej

nabywać można

w Drukarni Spółkowej w Kepnie.

ŁATWA PRZEPRAWA

w czasie obecnej drożyzny, gdy gospodyni i pani
domu używa do prania jedynie ekstrakta mydłanego,
„SAPON” z marką ochronną „koszulka”. Pranie
bielizny wtenczas o połowę mniej kosztuje, nadto
ochrania się bieliznę i oszczędza pracy czasu i wy-
datku na opał. Zadzajcie zatem wszędzie „SAPON”
z marką ochronną „koszulka”.
Chem. Fabr. „Ergasta” C. Nagórski Starogard (Pomorze)

Wapno i cement

285

na składzie.

P. Jasiński, Kepno

Rynek 12, tel. 38.

Rozporządzenie policji

dotyczące czyszczenia i płukania na-
da picia i w lokalach restauracyjnych

ma na składzie

Drukarnia Spółkowa w Kepnie

Kwestjonariusz

w celu uzyskania i odroczenia
wzgl. zwolnienia ze służby

wojskowej

poleca

Drukarnia Spółkowa

w Kepnie.

Poszukuję uczzonego

kowala

lub

ślusarza

282 za stróża kotła.

Karol Weber,

tartak parowy Kepno.

Formularz

do katalogu głównego

dla szkół

powszechnych

poleca

Drukarnia Spółkowa

Kepno.

Świadectwa odejścia

pojedyncze i podwójne do katalogu

ma na składzie

Drukarnia Spółkowa w Kepnie

Formularze do dziennika

poleca

Drukarnia Spółkowa w Kepnie